

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felélős szerkesztő:

Dr. Lemberger Árpád.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A nyári színészet ellen.

Irta: Spitzer Zoltán.

A bajai kultúra szolgálatát, a helyi közművelődés előbbrevitelét tűzte ki magasabb céljával ez az újság, mely immár egy évtizednél hosszabb élete során nem egyszer állotta ki tűzpróbáját a város iránt érzett szeretetének és annak az éber gondoskodásnak, melylyel őt áll a közügyek mellett főleg olyankor, ha azok valamelyikét és vele e város közönségének kultur-hirnevét komoly veszedelem fenyegeti Ennek a tizesztedős multnak nem egy vívmánya, mely — mi türes-tagadás — a Bajai Hirlap munkájához lüződik, irányító befolyásunk egész erejével sikra szállni készet most, mikor a mi vidéki városunk egyetlen kulturáját, a helyi színészetet készül lehetetlenné tenni egy átmeneti tervként is képtelen, veszedelmes és torz idea.

A nyári színészetéről van szó. Arról, melyet nyári színházközönség híján még akkor perhorreskáltunk, mikor először ütötte föl fejét ez a helyi viszonyainkba bele sem illeszthető gondolat. Arról a nyári kulturáról, mely nemcsak az értékesebb Tália magasabb parancsait téveszti kényszer-kelletlen szem elől, de amelynek befogadása egyértelmű a színházlátogatásra mindenekelőtt alkalmas őszi-téli szezonról való végleges lemondással.

Ez a nyári közművelődési tervezet a hét elején — a bajai kultüremberek őszinte öröme — szinte váratlanul csödbe került. A városi tanács nem engedélyezte Polgár Károly színigazgató hiányos aréna-tervét és a meglepő hírre szerteszállott mindenfelé a tanácshatározat logikus következménye, hogy tehát szünetese előtt, a foltámadás minden reménye nélkül sirjába szállott a nyári szinkör híján teljesen képtelenné lett augusztusi muza.

Szabad a kezünk ismét, hangzott mindenfelől. Önmagától semmisült meg a nyári színészet torz ideája, melynek szinkör nélkül maga az alkotó közgyűlési határozat sem kívánt otthont biztosítani ebben a városban, mikor az augusztusi szezon kardinális feltételül kikötötte, hogy az erre nézve adott háromévi engedély érvényét veszti, ha a szinkört a vállalkozó igazgató ennek az esztendőnek augusztus hónapjában föl nem építi.

A mi érdekeinknek ilyen váratlan, szinte gondviselészerű felülkerekedése Bajára szólította a hét derekán Polgár

Károly színigazgatót, ki az öncéljaiban érdekelt ember egész erélyével vivta meg háromnapos küzdelmét a nyári színészet foltartásáért.

Panasszal, szemrehányással kezdte a szorgos munkát. Hogy egyedül és kizárólag a mérnöki hivatalnak utolsó percben nyilvánított aggályai állanak útjában a szinkör megnyitásának. Arról azonban, hogy csak szezonnyitás küszöbén, a tizenkettedik órában mutatta be szinkör-tervét a városnak, bölcsen hallgatott a panaszradat. Aztán jött, a rekriminálás nyomán kihajtott az újabb, a legfrissebb nyári színházterv. Valójában nem új gondolat, nem is érdekes, talán maga az igazgató is kísérletnek tekintette csupán. — Játszási engedélyt kérek a társulatomnak az ipartestület nagytermében az idei nyárra, így kezdődött Polgár Károly újabb ajánlata. És folytatódott egy első pillanatra nagyon tetszetős kijelentéssel.

— Ezer korona bánatpénzt deponálok a városi tanácsnál, melyet elvesztek, ha jövő augusztusig a szinkört föl nem építem.

Mikor pedig ez az ígélet sem tette meg a kellő hatást, humánus érzületünkhöz férközött Polgár direktor. Elmondotta, hogy ő ötven tagu társulatának más nyári állomást most már nem talál és bizonytalanul volna kénytelen vesztegelni, hacsak meg nem nyílik számára a bajai ipartestületi azilum.

És a direktori szó, mely a magánérdekeiben vesélyeztetett vállalkozó természetes ösztönével harcolt az ügyéért, utat talált a szingügyi bizottság könnyen hajlítható szívéhez és a csütörtök-délutáni ülés kedvezően fogadta a legújabb nyári tervet.

Azóta hangos ez a város szóban és írásban a küszöbön levő sziniszzezonnal és bizony nem túlságosan népszerű az a földadat, melyet a hiszékeny és görögültzfény után könnyen induló tömeggel szemben a nyári idény ellenzésével immár ismételtén vállalunk.

A helyi színészet magasabb érdekei és az a rendithetetlen hitünk, hogy az egyesztendei színháznélkülség nyomán támadó fölzúdulás majdan mégis a színházépítés révébe tereli ami szükkebltű törvényhatóságunkat, a legszigorubb jog álláspontjára késztet bennünket állani.

Rendkívüli városi közgyűlést kell összehívni ebben az ügyben.

Odatartozik ez a kérdés, mert közgyűlési elhatározást csak újabb közgyűlés módosíthat. Ennek a közgyűlésnek — a helyi színészet jövőjétől vezéreltetve — ki kell mondania, hogy a nyári színészet alapföltétele, a szinkör ezidei fölépítése nem teljesítettén, az erre szóló engedély teljes egészében hatályát veszítte. Aminek folyománya lesz az a szintén kimondani kért elhatározás, mely a városi tanácsot egyenesen utasítja, hogy az idei nyári szezonra más helyiségben sem adjon játszási engedélyt.

E kettős határozat után pedig — nehogy ebben a kritikuss esztendőben színészet nélkül maradjon a város — Polgár Károly jóhírű szintársulata felé irányuljon a figyelmünk.

Invitáljuk meg az agilis és müértő igazgatót szeptember-októberi hathetes átmeneti szezonra, akár az ipartestület nagytermébe. Baja város szinpártolása jóhírének megóvása és az igazgató anyagi érdekei egyformán harcolnak az őszi idény mellett, melyet földadni semmi szín alatt sem szabad. És miközben idegen portán, ideiglenes otthonában fölúti sátorfáját a bajai Thália, induljon meg komoly, lankadatlan munka a színházépítésre. Szólítsa áldozatra a törvényhatóság a társadalmat és nyissa meg az adakozók névsorát maga egy tekintélyes alaptökével. Nekünk rendületlen a bizalmunk a bajai társadalom kulturérzékében és hisszük, hogy a hívó szózatra készségesen megnyílik sok helybeli gazdag ember zsebe.

Csak akkor, ha csalódás érne bennünket ebben a föltevésünkben, ha szükkeblütségével bukásba kergetné a társadalom a törvényhatóság mozgalmát, csakis akkor nyissuk meg kapuinkat újból a nyári muzsának, akár Polgár Károly tervbe vett szinkörének.

Induljon meg a lelkes munka.

Hallgasson el időtlen-időkre a panaszos szó, hogy nincs Baján vendégseterítő otthona a szinművészet muzsájának, sem megszentelt csarnoka Tália vándorapostolainak.

Jinnen-onnan.

Bontják a Bárány istállót. Bontó csakány hegyes acéja furódik nemskóra a Bárány szállóda istállóinak omlatag, ványadt falaiba és eltűnik a belváros közepéről egy piszkos, bűzhőd, dűledézű közhalmaz. Szakértő bizottság vizsgálta meg a mult héten és úgy találta, hogy tetőzete korhadt, falai beomlásra fenyegetnek, hogy közveszélyes és már régen megérett a csakányra. Megkondult, a halálharang az öreg viharvert Bárány hátsó épülete fölött. Az idő vasfogja és a szű addig-addig örölte, míg a hivatali bölcsességnek is észre kellett már vennie, hogy bizony eljárt az idő a Bárány felett.

Bizony nagyon eljárt! Kár azonban hogy a bizottság, mely végre valahára nagy nehezen megmozdult és hivatalos vizsgálatra szánta magát, sajnált még néhány lépés fáradságot. Ott terpeszkedett az orra előtt a főépület is. Isten ugye nem valami nagyon bizalomkeltő és nem gyönyörködött látvány. Sőt szerény és laikus véleményünk szerint szintén rászorultna már egy szakértő hivatalos bizottság jóakarására. Azt hisszük, hogy lépcsői korhadt ajtó, a szomorú ablakok, a szegénykező és pironkódó mellékhelyiségek, a könnyed de nem nagyon bizalomkeltő graciozitással végig futó korridor talán némi szánalmat kellettek volna a tisztelt bizottságban, sőt esetleg olyan merész és nyugtalanító gondolatokat is, melyek az istálló korai vesztét okozták.

Vagy éppen ettől félt a bizottság? Félt, hogy megcsik a szive, félt, hogy látnia kell hogy gondolkodnia kell és — tennie. Sajnáljuk, hogy nem volt bátorság és az első lépés után nem tette meg a másodikat is.

A közigazgatás nyári álmos nyugalmát rendkívüli közgyűlés szakítja meg a közeli napokban. Jóvá kell hagynia az istálló lebontását. Szeretnők, ha akadna képviselő a közgyűlésen ki megtenné azt a második lépést, melyet a bizottság nem mert megtenni, szeretnők, ha felszólalna egy bátor hang és megmondaná,

hogy a Bárányt mai állapotában meghagyni bornírttság és a közérdek ellen való vétkes könnyelműség. A Bárány telke nagy, értékes telek, épülete átalakításra alkalmas, kár ilyen csúf állapotban hagyni. Ma elhanyagolt, kocsmá önmagát emésztő tőke, mely alig hajt jövedelmet, míg modern, kellemes szállóvá át alakítva, értékes ingatlan lenne, mely busás haszonnal fizetne a befektetett költségeikért. De ezt megmondani bátorság kell, kedvezményező erő és a közérdek önzetlen szeretete. Ki tart ilyen tulajdonságokat ratáron! Kevesen! És bizonyosra vesszük, hogy ezek közül lesz ember a közgyűlésen, ki ezeket az igazságokat megmondja.

Apró gondok. Ilyenkor nyár elején mikor eltűnik lassanként az iskolai gondok, fozladoznak a kitűnők és jutalmak fölött érzett apró dicsőségek és büszkségek és elpárolognak csendesen a bukások nyomán támadt kis keserűségek, méltatlankodások és fellobanó haragok, tanácstalanul áll sok szülő. A pályaválasztás bizonytalanságai és hullámzó esélyei a különböző irányú iskolák közt való választás nehéz dilemmái izgatják a kedélyeket. A fiukkal csak megy valahogy. Itt a véletlen, a hiúság, a divat, a szokásokhoz való konzervatív ragaszkodás csakhamar határoz. Nagy baj nem történhetik, hisz minden iskoláj, minden minden pályán fölragyoghat a szerencse. Nincsen rossz pálya, csak fchetetlen emberek, gyöngye energiák és fatalisztikus véletlenek vannak. Szerencsés iparos, gazdag asztalos, jómódu lakatos, szegény orvos, ügy nélküli ügyvéd és elégedetlen hivatalnok egyformán akad. Nem lehet a pályát jónak mondani, mert sokan boldogultak rajta és nem lehet rossznak bélyegezni, mert tört remények, vesztett ábrándok és elhibázott életek meredeznek rajta.

A fiukkal csak, mondom megy valahogy De mit csináljunk a lányokkal? Itt sajnos nem bántanak ilyen gondok. A pályákban itt nem gazdag a választék. Az iskolákban pedig igazán nem válogathatunk. A négy polgárinál meg kell állnunk, ez a betetőződése az isko-

lai tudásnak és műveltségnek.

Nagyon eltérők lehetnek a vélemények a leánynevelésről, dedányaink krinolin korának gondolkodása és a nőmozgalom legmodernebb szélsőségei szembe kerülhetnek ezen a területen találkoznok kell azonban azon ponton, hogy az a tudás, ismeret, műveltség, a gondolkodásnak az a pallérozottsága, amit a polgári iskola négy osztályának tanítási anyaga nyújt oly minimális, hogy utralvólul egy modern nő életére a legszerényebb igények mellett is aligha elégséges.

Pedig egy középsorsu bajai család nem adhat többet. Felsőbb leányiskolánk nincs de még valami felsőbb magánkurzusunk se. Azt kell hinnünk azonban, hogy nem is hiányzik, mert sem az egyiket, sem a másikat nem tudta még megteremteni a legnagyobb alkotó: a szükség. Csak kevesen érezhetik a hiányát. A többségnek még bőségesen elég, ha a négy polgári tudományát jól-rosszul felkanalazta a leánygyermek. Aztán már jöhetnek a lélek nélküli himzés, a dilettans kis fehér varrás, a gépies zongorakalimpálás és a konyhaművészet elemeivel párosult francia csacsogás több éves korszaka a szerencsés férjhezmenésig.

Ugyátszik, a többség gondolkodásának és lelki szükségletének ez elegendő táplálék. Annak a néhány családnak, annak a kevés intellektuálnak pedig, akinek több, jobb, magasabb kellene, csak azt a tanácsot adhatjuk, hogy segítsenek magukon, ahogy tudnak, mert azok, kiknek feladata lenne gondoskodni rólok, aligha segítenek egyhamar.

E. L.

Két idősebb uri ember keres egy tágas, tiszta, világos utcai

butorozott szobát

2 ágygyal, aug. 3-tól 20 napra, a belváros területén. Ajánlatok a Bajai Hirlap kiadó-hivatalához kéretnek.

TÁRCA.

Az őszibarack.

— A Bajai Hirlap eredeti tárcája. —

Irta: Kanizsal Ferenc.

I.

A leányka arca bársonyos, hamvas és illatos volt, mint az őszibarack. A fiatal ember ugy érezte, hogy meghal, ha ezt az arcot nem cirógathatja meg mindennap és mindig, amikor óhajítja. Következésképp feleségül vette a leánykát.

Gyermek minden évben született ebből a házasságból és az asszony a sok szoptatástól, a kisdokid ágyánál való szüntelen virrasztástól elvesztette arcának úde hamvát. Már nem volt olyan, mint az őszibarack és a férje már sohasem cirógatta az arcát.

Az asszony végül meghalt. És a halál, mely utóvégre mindenütt családi terhelttség, de amely ebben a családban különösebb hajlamokra talált, a gyermekek közül is elragadott egynehányat. De azért maradtak. Az özvegy ember egy napon szintén ágyának esett, panaszkodóan, hogy szédül, hogy nincs étvágya, hogy nem tud megállani a lábán, mire a háziorvos kijelentette, hogy ő ehhez nem ért, legjobb lesz fölutazni Pestre, valamelyik kórházba . . .

II.

Fölutazni Pestre, valamelyik kórházba.

Én, aki e család ügyeit nem nagy érdeklődéssel, de mégis részvétellel hallottam tárgyalni az eperfa alatt oszokodó szomszédoktól, a falusi ház hűvös szobájában lapozgattam régi újságok közt éppen, amikor hallottam, hogy az öreg embert Pestre viszik, ahol operálni fogják. Valami régi folyóiratot nézegettem éppen és azon tündöttem, hogy ki lehetett az a pedáns egyéniség, aki, im az e lapokban közölt rejtvényeket mind megfejtette, a megoldásukat ceruzával szép rendezen beirta; a lóugrás szerint való szótárgakabálakat pedig folytonos vonalakkal kötötte össze. E saját-ságos ember kétségkívül logikus fej, kissé szörszállhasogató elme, és okvetlenül falusi lehetett. Csak falun érnek rá az emberek képtalányokat, szőrejtvényeket és szám-tréfákat megfejteni és csak ők vehetik komolyan az ilyesmit. De talán, a lelkeben mégsem volt falusi? Csak véletlenül, lakóhely szerint volt az, — egyébként pedig, úgy hinném, nagyvárosiasan idéges; mert idegesség kell ahhoz, hogy valaki ne tudjon belenyugodni még oly közömbös rejtvények megoldatlanságába. És ahogy elnéztem a kockákba nyomtatott lóugrás-rejtvényeket, amiken a megfejtő keze által vont ceruzavonalak mutatják a titok kibogozásához vezető utat, — és mellettem dűnyögte valaki, valakinek, hogy viszik az öreget Pestre, operálni — eszembe jutott, hogy lám,

lám . . . a levegő, vagy micsoda, a tér, az idő, vagy bánon is én micsoda, hogy az a valami, amiben élünk . . . keresztül-kasul van rajzolva effle megfejtési vonalakkal. Láthatatlan ökönyálként idebnek ezek, finomabbak, mint a pókháló, de erősebbek mint a drótkötél; egyek ami utjaink, ezeken kell haladnunk, ha törük, ha szakad. . .

— Pedig hiába viszik Pestre — jegyezte meg egy öreg parasztságos, a falu bölcselője — miért, azért, mert: ha az van rendelve hogy meghal, akkor Pesten is meghal; de ha az van rendelve, hogy még élne, akkor itthon is megélhetne.

Inkább magamnak, mint az öreg nenének válaszoltam:

— Pedig nem hiába viszik Pestre. Oda kell mennie. Odaviszi az utja.

A vénasszony értetlenül nézett rám. Motyogott valamit, fogalmam nincs, hogy mit; a fiók-ból előkötorta a kártyacsomót és kiment az eperfa alá, jövendőt mondani. . .

A kitárt ajtón elkísértem a szememmel. Szobám hűvös és homályos; odakint alkonyati szinek orgiája, levegő-violák, napugár-jácintok, álom-kankalínok hulltak egymásba, tánczó és remegő fénycsikok arany kosaraiból, amelyek fölött sötéten borong, sűrű felhőhöz hasonlatosan, az eperfa dus lombkoronája. . .

III.

Mink csak úgy hisszük, magunk sem tudva mi jogon, hogy mindenünk egy-egy meg-

HIREK.

Uj forgalmi kitérők a baja—szabadkai fővonalon.

— A Baja-ellenes mozgalom esődje. —

A szegedi kereskedelmi és iparkamara minapi állásfoglalásának eredménye a kereskedelmi kormány legfrissebb elhatározása, mely a budapesti érdekkörök aknamunkájára és prepotens követelőzései dacára — a baja—bátaszéki áthidalással egyidőben — az államvasuti forgalom decentralizációjára törekszik, módját keresvén ezzel az érdekeltektől országgrész, a délvideki kereskedelmi és ipari szempontjait is szolgálhatni.

A fővárosi kereskedelmi köröknek reexpedicionális tarifa-követelése, a szegedi és a többi vidéki kereskedelmi és iparkamarák tiltakozása következtében nem fognak teljesülni s ami már esztendőktől óta forrón óhajtott vágya főleg Bajának: mód és alkalom kínálkozik a kereskedelmi és ipari forgalom föllendülésére.

A kereskedelemügyi kormány tudvalevőleg a baja—bátaszéki vasut megnyitásával a baja—szabadkai vonalat elsőrangusítja s már most széleskörű intézkedéseket foganatosít, hogy a terv gyorsan és minden technikai akadály nélkül megvalósítható legyen.

Ujabbán a szabadka—bajai vonalon forgalmi kitérőket létesít a M. Á. V. Egyet Szabadka és Csikéria között, egyet pedig Bácsalmás és Bácsbokod-Bácsborsód között.

A kereskedelemügyi miniszter leiratban értesítette erről a közigazgatási bizottságot, melyel közölte, hogy a forgalmi kitérők létesítését megelőző közigazgatási bejárást e hó 17-ére tűzte ki, amikor is Ney Ferenc kir. tanácsos, M. Á. V. főfelügyelő a szabadka-csiké-

riai kitérőre vonatkozólag délelőtt 10 órákor Szabadka állomás főnöki irodájában, a bácsalmás-bácsbokod-bácsborsódra vonatkozólag délután félnégy órákor Bácsalmás állomásfőnöki irodájában hallgatja meg az érdekelteket.

Az új forgalmi kitérők megépítéséhez még ez évben hozzákezdnek.

— A mai katonazené és déli korzó. A mai vasárnapon főlhángzik Baján az első katonai orkeszter. Fucik Gyulával, a jövővi zeneszerző karmesterrel az élén átrándul hozánk a szabadkai 86. gyalogezred teljes zenekara és délelőtt 11 órákor hangversenyt tart a városi székház előtti téren. A katonák és zeneileg értékes muzsikájuk élénk érdeklődéssel várja a közönség, mely — ha az idő kedvez — bizonyára ezerszámra fog fölvonulni a nagy concert meghallgatására. A zenét kedvelők és zeneértők tout Baja találkozája lesz ma délelőtt a főutcai korzó, melynek igazi, hamisítatlan művelőzetben lesz része.

— Találkozás huszonöt év után. A megállapított programhoz híven, intim és meleg keretek közt ment végbe a 25 esztendeje Baján képviselőt tett tanitók találkozása most csütörtökön. Első utjuk Scherer Sándorhoz, a tanítóképző mostani igazgatójához vezette a tanítókat, ki kártársi bensőséggel fogadta őket. Azután Barcsch Samu dr. egykori igazgatójuk rökus-temetői sírhantjához vonultak, hol Hoffmann Lajos nagyszalontai tanító mondott szépsévu és hatásos nekrológot. Délben a Casinóban volt társaslakoma, melyen a jöfőle homoki borok özöne vegyest folyt a reminiscenciák áradatával. A délután a huszonöt esztendő alatt újjászületett Baja nevezetességeinek megtekintésével telt. Az esti bucsuzokodáson főlhángzott a jelszó: A viszontlátásra — újabb 25 esztendő múlva!

— Uj ügyvéd. dr. Bruck Aurél mult szombaton sikerrel állotta ki az ügyvédi vizsgálatot a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt. Az új ügyvéd Baján nyitott irodát. — Itt írjuk meg, hogy Stein Nándor bajai ügyvédjelöltet a héten avatták jogtudorral a budapesti kir. magyar tudományegyetemen.

— Szabadkai újságírók mai irodalmi délutánja. A fiatal gárda, az alig egy-két esztendeje felülkerelkedett »modernek« eleven pezsgő és élénknek lüktető, komoly és értékes sajtót teremtettek Szabadkán. Az új áramlat autzán — nem csoda — ha szives fogadtatásra

talált a szabadkai kulturközönségnél és ez a térhódítás most nyilvános irodalmi délután rendezésére készíti a szabadkai újságírókat. Ezt az irodalmi ünnepeket, mely egyuttal a modern lírának bácsországi szárnybontása is lesz, a mai vasárnapon délután 1/2 ó kor tartják Pálics fűrdőn. Az irodalmi ünnepeket művészi plakátok hirdetik, melyek a program helyett csak annyit mondanak, — de azt hisszük ez is elég — hogy a műsoron Kosztolányi Dezso, Havas Emil, Fenyves Ferenc, Andrács Ernő és a két Lányi: Ernő és Viktor, szerepelnek.

— Weinberger Bernát halála. Négy évtizednél tovább tartott hivatali munkásság nyomán, alig pár esztendővel autzán, hogy bevonult a jól kiérdemelt nyugalom részpartjába az »öreg jegyző«, aggkorának teljében elkövetkezett reá az élet alkonya, mely hamarosan végzett a közügyekért folytatott munkában fokról-fokra megörölt szervezettel. Szerdára virradó éjjel, egy-két hónapi betegeskedés után örök álomra hunyta szeméit Weinberger Bernát, a bajai izraelita hitközségnek 42 esztendőn át volt jegyzője, a hitközségi adminisztrációnak mindvégig lelkes és puritán munkása és gondos őre. Szepőtlően jelleme, a hitközség ügyei iránti odaadása sok tisztelőt és jóbarátot szerzett neki és családjának, mely iránt valóságos impozáns nyilvánult meg a részvét a gyászestet nyomán. Az izr. hitközség, a szentegylet és az izr. nőegylet, melynek alapítása óta jegyzője volt az elhunyt, külön gyászjelentést adott ki, a hitközség képviselőtestülete rendkívüli közgyűlésen örökölte meg a volt jegyző érdemeit és a csütörtök-délutáni temetésen ezrnyi közönség kisvártatva örök pihenőre Weinberger Bernátot. Ravatalánál Rosenfeld Henrik hitszónok mondott magasszárnyalásu nekrológot. Az elhunytat özvegyén kívül gyermekei, dr. Vincze Zsigmond fővárosi orvos, dr. Vincze Károly budapesti ügyvéd, Vincze Benő, Armin, József, Rezső, Weinberger Károlyné sz. Weinberger Rózsa, Löbl Lipótné Weinberger Teréz, Klein Zsigmondné Weinberger Sári, Fuchs Miklósné Weinberger Lina és Weinberger Ella gyászalják.

— Uj kispapok a kalocsai szemináriumban. A f. hó 2-án megtartott konkurzus alkalmával a következő ifjakat vették föl a kalocsai szemináriumba. A nagyobb papnövélde I. évfolyamára: Csuvárdics Antal Zomborból, Fgi Lőrincet, Hang Antalt, Selezler Mártont Bajáról, Zvekan Józsefet Szabadkáról.

IV.

Meglátogattam.

Ez az ember csudamód szerette az életet, Sok bort ivott, nehéz, tartalmas husételeket evett, valamikor, még a virágjában. Italan a tüzes, ételben a fűszeres és a véres kellett neki. Mintha valami öntudatlan, de ösztönös számítással mennél több élet-atómot akart volna behabzsolni: a feleségtől is elfordult hamar, mihelyt arcának őszibarack-báronya lekopott, és más nőket keresett, ujakat, fiatalokat, tüzeseket. Sok hus, sok bor, sok asszony, sok izgalom; sürű élet kellett neki, mintha évszázadokra elegendő élet-tőkét akart volna összegyűjteni . . . Hát persze, nem tudta, hogy amikor így gyűjt, ugyanakkor tékozol; és az, aki tagbaszakadt óriás volt, ime, most összeesett, megroppant, ijeszítően lesóványkodott.

Imhol, az a pesti kórház. Be messzi van innét, ettől ami falunktól!

Az öreg ember, kit holnap odavisznek vonaton — egész éjszaka kell utaznia — átel-lenben lakik. És úgy kezelem, hogy több láthatatlan vonal köti össze ezt a házat azzal a pesti ispotályllyal. És ezeken a vonalakon indulnak el rendre, oda, a családtagok, gyógyulást, vagy halált keresni. Ezek a vonalak huztak, rángattak őket, mikor beteljesült az idő. Így ment el, öt éve, az asszony. A pesti kórházba. Onnét hazajött, még hervadtában és néhány hét múlva, egy csöndes, áhítatos ősi estvén örökre lezárta a szemét. Azután három gyerek. Mindegyiknek mennie kellett. Kettő megélt: azokon fogott az orvosprofesszor kése. Hanem a hármajuk egyike biz ki-lehelte a lelkét a műtőasztalon. Ezen az eseten nem csudálkozom. De a másik kettőn igen. Azoknak — hogy az öreg kártyavető asszonyt idézzem — az volt rendeltetésük, hogy éljenek. De akkor miért kellett a kórházban megszenvedniök, éppen abban a nagy, sárgafalu, sokablakos Rókuskórházban, ott Buda-pesten? Én tudom: A láthatatlan rejtveny-megoldási vonalak: . . azok hitták őket. És most hívják az öreget.

V.

A betegnek semmi étvágya nincs. Nem eszik, nem iszik. És nem is türelmetlen. Csodálatosan megszeliöldt.

— Ejnye, — szólt hozzám — elfelejtettem

az orvost megkérdezni, szabad-e gyümölcsöt ennem? Mit gondolsz?

— Bizony én nem értek hozzá, bátyámuram.

— Egy őszibarackot szeretnék. Tépj le a fárol egy őszibarackot.

— De hátha megárt . . .

— Ne törődj vele.

Teljesítesített a kívánságát. Mohón nézte a szép, hmvas gyümölcsöt és szomoruan elmosolyodott:

— Nem merek beleharapni. De azért add ide. Hadd látom legalább.

Odaadtam neki. És az öreg ember határtalan gyöngédséggel megcsókolta az őszibarackot.

VI.

Másnap egy percre láttam az ablakból, amint kocsin vitték ki a vasuti állomásra. Utazott Pestre. Nem tudom, hogyan végződik a betegsége. De azért a gyöngédségtől, melylyel a gyümölcsöt megcsókolta, elnéző lehet a jó Isten, megbocsáthatja a korábbi nagy falánkságát és vérengzéseit; megérdemli, hogy az élet alkotányán még néhány esztendő tölhessen harmonikus szemlélődésben. Hogy még néhányszor láthassa a cseresnyefák virágzását, bezivhassa az akácok édes illatát; láthassa, hogyan érik a szőlő, a barack, a körte; mert az, aki e dolgokat okosan és szeretettel érti látni, megérdemli az öregség jutalmát.

— **Megint kísért az ötödik patika.** Egy sereg külvárosi ember kedvelt terve és a bajai gyógyszerártalajdonosok létevékeiket egész komolyan fenyegető veszedelem, az ötödik gyógyszerár réme megint kísértett a héten. *Káta* Deszö apatini gyógyszerész kérte ezúttal az ötödik patikát. A polgármester nem véleményezte, mire a folyamodó felebbezett a közigazgatási bizottsághoz. A bizottság a polgármester elutasító határozatát helybenhagyta.

— **Közegészségügyi juniusban.** A f. hó 8-iki közigazgatási bizottsági ülésen Bernhart János dr. tisztí főorvos ezt a jelentést terjesztette elő. A bajai közegészségügyi állapotok kielégítőek voltak. Hevenyfertőző betegség összesen 13 esetben fordult elő. A kórház betegforgalma nagy volt. A népesedési mozgalom statisztikája kedvező. Junius hónapban született Baján 36 fiú és 20 leány. Meghalt 26 férfi és 17 nő. Az elhaltak közül négyen nem részesültek orvosi gyógykezelésben és 80 éven felül négy ember halt meg. Az elhaltak közül 6 vidéki volt, úgy, hogy a *természetszaporulat tényleg tizenkilenc.*

— **A belügyminiszter és a szabadkai lányok.** Konfliktusba keveredett a belügyminiszter a szabadkai úriállományokkal. A lányok megalakították — teljesen bajai mintára — a szabadkai jótékony célu leánygyestületet és fölkltdték alapszabályait jóváhagyásra a belügyminiszternek. A miniszter válasza, mely e héten érkezett be, zor-zón és elutasító. Megtagadja a miniszter az egyesület alapszabályainak jóváhagyását azzal az indoklással, hogy kiskorú leányok egyesületet csak az iskolák kebelében s azok felügyelete alatt alakíthatnak.

A miniszter rideghangu leirata különben így hangzik:

A felterjesztett alapszabályokból kitűnőleg, a rendes tagokra nézve megszabott életkort tekintve az egylet ifjusági egylet jellegével bir. Miután pedig ilyenek önállóan nem alakíthatók, hanem csakis a tanítványok kebelében, illetőleg azokkal kapcsolatban létesíthetők, az alapszabályokat látamozhatóknak nem találtam. Miről a polgármestert az összes iratok kapcsán megfelelő intézkedés végett értesitem.

Budapesten, 1909. június 29.

A miniszter meghagyásából:
Szabó, s. k.

A jótékonycélu leánygyestület — igen helyesen — nem nyugszik meg a miniszteri döntésben. Újból alakul, ismét fölterjeszti az alapszabályait és föl hívja reá a figyelmet, hogy az egyesület ügyvezetését intéző titkár nagykoru és férfi, akinek vezetése alatt az egyesület működését engedélyezni kell.

— **A főispán nyugdíja.** Minden kormányválsággal fölébred a közönség sokoldalu kíváncsisága. Többek között a törvényt nem eléggé ismerők körében pro és kontra folyanak a találgatások, hogy a távozó főispánokat hogyan nyugdíjazák. Ami kisebb pártiakban is sok szesz már erről s a mivel a legképtelenebb vélemények keringenek s hozzánk is több helyről érkezett kérdészködés, fölviágosítás egészen elmondjuk az alábbiakat. A főispánok nyugdíjgénye hat évi szolgálat után kezdődik, amelybe bárminő állami vagy törvényhatósági szolgálat is számít. Hat éven belül a főispánok csak végkielégítésben részesülnek. Éspedig 3 évi szolgálat után 1 évi, ezen fölül szolgálat után pedig 2 évi fizetésüket kapják végkielégítésképpen de csak az esetben, ha fölmentésüket megkapják. A kormányának mindenkor jogában áll a főispánokat hasonló javadalommal járó más állásba kinevezni, mit ha el nem fogadnának, a nyugdíjra való igényjogosultságukat elvesztik. Ugyancze az eset áll be akkor is, ha valamelyik főispán fölmentését be nem várva, önként elhagyja helyét. A rendes gyakorlat az, hogy a főispánok attól a kormánytól kéri fölmentésüket, amely kinevezésüket eszközölte.

Segédsekszerző: **Spitzer Zoltán.**

— **Diana sósborszesz** mint háziszor kaptható az egész országban. Köztudomásu, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes és hűsítő. Az összes fodrászüzletekben fejlődörzsölésre és borotválkozás után arcfeccskenzésre az urak használják. A fájdalomakat azonnal csillapítja. Massziorozásra általánosan minden házban csakis Diana sósborszeszt használnak. Egy üveg 44 fillér.

Nyilttér.*)

Válasz

Szöke Sándornak — Köbling Ferenchez címzett, Bácsalmáson 1909. június hó 15-éről kelt nyilt levelére.

A nyilt levélről 8 napi távollét után ma vettem tudomású és ugyancsak arról is, hogy Szöke ezt a nyilt levélét ismerőseimnek szétküldötte. Én, bár öt becsületsértés miatt egyidejűleg feljelentettem és saját kihívására, tenát kívánóságára a bíróság elé állított, ami ugyan nehézségekbe ütközött, mert ő a nyilt levelének szétküldése után a bácsalmási állandó lakhelyéről eltávozáva, ezidőszertit Olaszországban vitorlázzik, — mégis reputációm megóvása szempontjából szükségesnek tartom a következőket kijelenteni:

Én soha és sehol házról-házra nem jártam sirni, bármily értelmezés is adassék e kifejezésnek, akár könyörögni, akár szánalmat kelteni, avagy más uton reávenni az urbereseket. Nem tettem ezt férfi-bíszkeségből, de nem tettem volna ennek híján már azért sem, mert minden józaneszt ember Szöke állításával szemben tudja, hogy senkinek, de legkevésbébbé *százszesz vállalkozónak szánalomból* meg nem szavaznak ezreke rugó díjakat.

Hogy pedig Szökének kevés fizetéselt kellett beérnie, hogy az öt megillető díjat neki meg nem adtam, — mit több kijelentése tartalmaz — és hogy az ő zsírján, vérén is gazdagodtam volna: erre vonatkozóan a fölös részletekre ki nem terjeszkedve, kijelentem, hogy Szöke napi díján felül 8 órai munkaidőn túl teljesített minden órát 2 (kettő) korona pótdíjat kapott és kijelentem, hogy f. évi március hó 31-én irodámból történt végleges kilépése alkalmából az általa felszámított díjait a legcsékélyebb redukálás nélkül kifizettem, mire ő sajátkezűleg reáirta az elszámolására: *köszönettel és annak a kijelentésével vettem fel, hogy fenti összeg által teljesen kielégítve vagyok.*

Ha ezek után valaki a fizetett ellenség, helyesebben a jól fizetett ellenség fogalmával nincsen tisztában: az gondoljon Szöke Sándorra!

Sajnos, több ilyen is mutathatnék be.

A dologban csak az érthetetlen, hogy végleges kilépését követőleg 3 hónappal, — mely idő alatt semmiféle összeköttetésben vele nem állottam — szükségesnek találta, hogy engem megtámadjon.

Hogy mit fogok Bikityen *»elkövetni*, az is megizenem Szökének:

Az ő s a hozzá méltó, sztrájkoló és erőszakoskodó társainak viselkedése, a több oldalú irigykedő, éhes és méltatlan megtámadatások, az ez évben hozott rossz tagosítási törvény, főleg praxisomban szerzett *»százszesz* kereseti csálodás és tapasztalat részemre csaknem lehetetlennek teszik a tagosítások terén a további becsületes munkásságot, minek pedig mindvégig hive voltam, vagyok és leszek: azért a bikityi munkáról lemondani szándékozom. Baján, 1909. július 8-án.

Willmann János
mérnök.

Nyilatkozat!

Alulírott ezennel kinyilatkozatom, hogy feleségemért semmi néven nevezendő adósságot nem fizetek és tetteiről felelősséget nem vállalok.

Baja, 1909. július 10.

Engelmann Béla.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FÜLE GIESSHUBLER
Ismertetteség jegyzéssel
SÁVANYUVÍZ

A duno égetése

Ize tiszta, szénsava gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet felharsíti

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

15398/1909. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A városi közkórház 248 kor. 80 fillérrel előirányzott kőmives, 180 kor.-val előirányzott tetőfedő, 40 kor.-val előirányzott bádogos, 631 kor. és 264 kor.-val előirányzott szobafestői tatarozási munkálatainak biztosítása végett folyó évi július hó 14-ik napján d. e. 9 órakor a városi gazdasági hivatalnál árlejtés fog tartatni alulírottnál betekinhető feltételek mellett.

Bánatpézz gyanánt:

a kőmives munkánál	25 kor.
a tetőfedő	15 kor.
a bádogos	5 kor.
a szobafestő	50 kor.

tendő le az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes érték-papirban.

Baja, 1909. július hó 6.

Weisz Nándor
tanácsnok.

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

Vodjék: »Horgony»

egy régnökön hazanyit háziszor, melytől már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek hozták ki. Kétségkívül ezennel is meglehetősen, bedörzsölésükön hasznosul. Helyeztetésük, Súlyos humisztáriumok miatt borost-lakosor óvatossá legyünk és csak olyan ügyet fogadjunk el, mely a »Horgony» végkielégítési és a Richter céggyártású elidőrt dörzsölés van csomagtól. Az átvételben K. - 80, K. I. - 40 és K. 2. - és igazságot minden egyégyesületben kap-ható. — Kérlek: Török közeli Gyógyszertár, Budapest.

Dr. Richter Gyógyszertára az »Horgony» szertárban.

Prágában, Elisabethstrasse 5. szm. Mindennapi szertárban.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA

sósborszeszt?

Mert a fáradt test ökvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.
Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.
Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kínscet ér egy üveg valódi

DIANA sósborszeszt.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha DIANA-sósborszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sósborszeszt ichtató és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségétől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és hájiszer. Hajón utazókat megóvja a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valódsággal nélkülözhetlen. Meggátolja mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisan redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyert, utólréhtelen, kiváló izomerősítő szert nyerneik a DIANA-sósborszesztben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósborszeszt” üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana sósborszeszt

44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sósborszeszt

1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszeszt

2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Kronsteiner Károly-féle viharálló
mész-

Homlokzat-festékek

50 árnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot föltömlül. Egyedül célszerű mázóloányag még a már színezve volt homlokzatokra is.

Zománc homlokzat festék

mosható, egyszeri behuzással is takar, alapozás nem szükséges, zománceménységű, csak hideg vízzel keverve is már használható, fertőtlenít és mérmentes — Esményi mázóloányag belső helyiségekre, faépítményekre, pavilonokra, felszerekre és kerítésekre stb.

Kapható minden árnyalatban s négyzetméterenként 5 fill. kerül. Mintakönyv és részletes leírást ingyen és bérmentve küld: Kronsteiner Károly, Wien, III. Hauptstrasse 120.

Raktár Baján: WAGENBLATT és HENERÁRI cégnél.

Dávod községben a nagykorosra családi viszonyok miatt örök áron eladó. Értekezhetni levélben vagy szóval Bodrogi Mihály tulajdonosnál.

17237/1909 kig. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi honvédelmi minster ur 66550/24. 1909 számú körrendelete folytán közzététetik a következő

pályázati hirdetmény.

Budapest székesőváros közönsége által boldog emlékeztű József főherceg ur ó cs. és kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából, s annak emlékére a m. kir. honvédség árvi részére az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül folyó évi szeptember hó 1-től az Erzsébet leányvárházban két hely kerül betöltés alá, amely helyekre ezenel pályázat hirdet-tetik.

Az árvaházba való felvétel kelleikéip igazolandó:

- az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. honvédség kötelekébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója;
- vagyontalanság;
- célárvánknál (akik tudniillik apátlanok vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága;
- d) hogy az árva 6 életévét már betöltötte és hogy a 12. életévét még tul nem haladta;
- e) hogy ép testű és elméjű, a himlőn átesett vagy ellene sikerrel beoltott.

Az árva kora és a szülő elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és embeli állapot, a himlőoltás és a vagyontalanság köz. hatóságilag hitelesített orvosi bizonyítvánnyal, igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények melyekben a szülő vagy gyám neve és lak-helye (város, megye utolsó posta) is felemlítendő, folyó évi augusztus hó 15-ig a m. kir. honvédelmi minsterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlására végett József főherceg ó cs. és kir. Fenségéhez fognak fejterjesztetni.

Az alapítványi hely az 1909/10 tanév kezdetén lesz betöltendő, s a felvételt vagy fel nem vételtől az árvák hozzátartozói Budapest székesőváros tanácsa által hatósági uton fog-értesíttetni.

Baja, 1909 július hó 8.

polgármester h.
Erdélyi,
főjegyző.

Helyi képviselőt keres

elsőrendű régi gyermek- és életbiztosító intézet. Csekély fáradsággal havonként 200—300 korona jövedelem érhető el. A biztosítási téren nem járassalakat beoktatjuk.

Hölgyeknek is igen megfelelő foglalkozás
Levélbeli megkeresések eddigi működés, pontos megjelölésével **képviselő 200** jellege alatt Blockner I. hirdető irodájába Budapest, IV., Sütő utca 6. sz. küldendők.

kívánatra nikkelen is, 36 órai járással, »Remontoir« 15 kövel, díszes érc-számlappal. **Ára csak 10 kor. 50 fill., 2 drb 20 kor.** Az órákat pontosan szabályozva szállítjuk és jó járássalukért 3 évi jótállást vállalunk. Szállítás utánvétellel, foglaló nélkül portó- és vámmentesen. Az órágyár címe: **WELTALL WATCH** in Chaux-de-fonds No. 93. (Schweiz). A leveletpótdija Schweitca 25 fill., a levelező lapé 10 fill.

3000 arany double-óralánccel teljesen ingyen.

A mi ujonnan készített arany-doubleláncaink reklámja kedvéért és árjegy-zékünk terjesztése érdekében, mindenkinck

1 korona

postadíj és költség beküldése ellenében küldünk egy igen finom arany-double-páncél láncot.

Utánvétellel 1 kor. 70 fillér.

SCHWARTZ S.

kivitteli áruháza

WIEN, Hormayergasse 5. 9.

Csinos kivitteli

n é v j e g y e k
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

Budapest, IV., Kossuth-Lajos-u. 4. I. e.

Alapítottatt 1892.

Az intézet az emberek szépségével foglalkozik. A beteges, hibás bőrt meggyógyítjuk. Az elhanyagolt, elromlott bőrt helyreállítjuk. A csunyt megsejtitjük. A szépet konzerváljuk, hogy mindig szép maradjon. Orrot, fület, kezet, lábat, kéz-keket formássá teszünk. Az arcvonásokat finomítjuk, fiatalítjuk. A pusztuló haját megmentjük, a fölösleges hajnövést örökre kipusztítjuk. Minden elképzelhető szépséghibát jótállás mellett gyógyítunk. Honoráriumot csak siker esetén fogadunk el. Az intézet föl van szerelve a komoly orvosi kozmetika és a modern szépségápolás minden hathatós eszközével. Nem csodaszerekké dolgozunk, nem sminkeléssel kezelünk, hanem kipróbált gyógyszerekkel és tudományos eljárásokkal. Akik az intézetet nem látogathatják, azoknak saját szépségzsereiket ajánljuk. Hogy szereink ártalmatlanok, arról orvosaink garantálnak. Hogy szereink biztos hatásúak, azt — aránylag csekély reklám mellett — óriási forgalmunk bizonyítja, mert a közönség egymás közt dicseget és ajánlja azokat. Intézetünk főorvosának — **Jutassy József dr.** bőrgyógyász, egészség-tanár urnak — ideája szerint szépségzsereinkből az ismert szépséghibáknak megfelelőleg ötféle készletet állítottunk össze, ezek:

Bőrápoló-készlet. A díszes dobozban van egy dr. Jutassy-féle **Kozmetikus-szappan**, egy dr. Jutassy-féle **Kozmetikus-kenőcs** és egy dr. Jutassy-féle **Aromaszűrő-készlet**, illusztrált használati utasítással. — Szolgál a kényes, érzékeny, száraz, petyhüdt, ráncosodó, durva, hámló, libabőrös, sómorós bőr ápolására és szépítésére. **Ára 5 korona.**

Bőrgyógyító-készlet. A díszes dobozban van egy dr. Jutassy-féle **mitesser-nyomó-készlet**, egy dr. Jutassy-féle **gyógy-szappan**, egy dr. Jutassy-féle **Arctet** és egy dr. Jutassy-féle **Bőrárgyongy**. — Ezen szereket a zsíros, fényes arc ápolására szolgálják. Gyógyítják a bőrátókat (mitesser), a pattanásokat (vimmerli), a bőrlökéseket (pórus), a túlságos izzadást, a vörös orrot, vörös kezét és fagyási foltokat. Kimerítő használati utasítással **ára 5 korona.**

Bőrtisztító-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle **Arévil** és egy dr. Jutassy-féle **Szeplő-kenőcs**. — Ezek a szereket gyöngédn kopartják a felső bőrt s ez által elmulasztanak minden barna foltot s ez által elmulasztanak minden barna foltot, napérett, lebarant arcon és kézen. Széplőt és májfoltot gyökeresen elmulaszt. Kimerítő használati utasítással **ára 5 korona.**

Bőrhámlasztó-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle **Hámlasztó-víz** és egy dr. Jutassy-féle **Hámlasztó-kenőcs**. — Ezek a szereket erőlyesen és gyorsan lehámlasztják a felső bőrt és vele minden tisztálanságot. Az egyenetlen bőrt megsimul tőlük, a kérges bőr megpuhul. Sikeresen lehet használni régi nagy hörgősűk, pattanások utányomai, himlőhely és sebhely simítására. Lencsék és szemlőkök ellen, továbbá régi macacs májfoltok ellen. Alapos használati utasítással **ára 5 korona.**

Hajgyógyító-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle **Hajszesz** és egy dr. Jutassy-féle **Fejmaszűrő-készlet**, a fejbőr erősítésére, edzésére. Ezen eljárás megállítja a zsírosságot, hajkopartól és ragálytól származó hajhullást, megszünteti a hajörést (hajmoly) s forszirozza a hajnövést. A haját nem őríti. — Használati utasítással **ára 5 korona.**

Egyszerre több készlet használható. Minden készlethez mellékelve van **Jutassy Szépségápolás** című könyve. A készletek vásárolhatók vagy postán rendelhetők ezen a címen:

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

ELARUSÍTÓ-OSZTALY

Budapest, IV., Kossuth-Lajos-u. 4. I. e.

ELŐRENEDŐ SZIVÓGÁZTELEPEK

ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELŐRENEDŐ ÜZEMKÖLTSÉG. LÉŐRŐ ÓRÁNKINT HB. 1/2-2 FILLER

ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VALLALAT

BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELŐRENEDŐ ÜZEMKÖLTSÉG. LÉŐRŐ ÓRÁNKINT HB. 1/2-2 FILLER

ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Pásztor

ÉLŐVIRÁG-KÖTÉSZETE.

Telefon 57-33.

Csokor- és koszorú-kötésért az országban a legtöbb első díjjal kitüntetve.

BUDAPEST, Rákóczi-ut 3. Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan. Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

